

Warszawa, dnia 27 listopada 2018 r.

Opinia KOS (10/2018)

Apel Komitetu Obrony Sprawiedliwości KOS do organów władzy publicznej o powstrzymanie się od wszelkich działań mających na celu powoływanie, dopuszczanie do orzekania i wskazywanie kandydatów na sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych oraz sądach administracyjnych, do czasu rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed TSUE w związku z pytaniami prawnymi NSA.

W związku z poważnymi wątpliwościami, dotyczącymi zarówno ważności konkursu na stanowiska sędziów w Sądzie Najwyższym, jak i prawidłowości wyboru i legalności działania Krajowej Rady Sądownictwa (KRS), **Komitet Obrony Sprawiedliwości KOS**, mając na względzie dobro wymiaru sprawiedliwości oraz poszanowanie konstytucyjnych praw obywateli i pewność prawa, **zwraca się do organów władzy publicznej**, w tym w szczególności do **Prezydenta RP, KRS, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz Prezesów Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, a także prezesów i sędziów oraz Ministra Sprawiedliwości**, odpowiednio wedle właściwości, z apelem o:

- odroczenie wszelkich aktów powołania na stanowisko sędziego w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych oraz sądach administracyjnych, do czasu rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed TSUE w związku z pytaniami prawnymi NSA;
- niedopuszczanie do orzekania osób wybranych na stanowisko sędziów Sądu Najwyższego w procedurze wszczętej na mocy **obwieszczenia Prezydenta RP z 24 maja 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 633)** oraz obwieszczenia z dnia 10 sierpnia 2018 r. (M.P. poz. 831), do czasu rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed TSUE w związku z pytaniami prawnymi NSA;
- wstrzymanie prac Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego oraz Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, w skład których wchodzi osoby wybrane na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego w konkursach wszczętych na podstawie wskazanych wyżej obwieszczeń, do czasu rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed TSUE w związku z pytaniami prawnymi NSA;
- zawieszenie wszelkich toczących się w KRS postępowań mających na celu wskazanie Prezydentowi RP kandydatów na sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych oraz sądów administracyjnych oraz nie wszczynanie nowych, do czasu rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed TSUE w związku z pytaniami prawnymi NSA.

W dniu 21 listopada 2018 r. Naczelny Sąd Administracyjny (NSA), rozpatrując odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa (KRS) w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosków o powołanie sędziów Sądu Najwyższego (SN), **stwierdził istotne wątpliwości co do zgodności ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa z prawem UE i w związku z nimi zdecydował się zwrócić do**

Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dwoma pytaniami prejudycjalnymi w dziewiętnastu zawisłych przed NSA sprawach. Wątpliwości NSA dotyczą:

- naruszenia zasady państwa prawnego oraz prawa do skutecznego środka prawnego i skutecznej ochrony sądowej w związku z wprowadzeniem do Ustawy o KRS regulacji, zgodnie z którą walor prawomocności uchwały KRS, wskazującej kandydatów na sędziów SN, powiązano z sytuacją niezaskarżenia jej przez wszystkich uczestników postępowania kwalifikacyjnego, w tym kandydata niezainteresowanego w zaskarżeniu wymienionego rozstrzygnięcia, niwecząc tym samym skuteczność środka zaskarżenia oraz możliwość przeprowadzenia przez właściwy sąd rzeczywistej kontroli przebiegu naboru sędziów SN;
- naruszenia zasad równowagi instytucjonalnej, podziału i równowagi władzy oraz niezależności sądownictwa i niezawisłości sędziów w związku z tym, że skład KRS jest kreowany w ten sposób, że przedstawiciele władzy sądowniczej zasiadający w KRS wybierani są w pełnej zależności od władzy ustawodawczej.

Ponadto należy przypomnieć, że konkurs na wolne stanowiska w Sądzie Najwyższym, w toku którego doszło do złożenia opisanych odwołań, został wszczęty na podstawie **obwieszczenia Prezydenta RP z 24 maja 2018 r. wydanego z pominięciem kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów**, co w świetle **Konstytucji RP** oznacza, że **budzi wątpliwości jego ważność**, podobnie jak i jego wszelkie konsekwencje prawne.

Partnerzy KOS:

Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
Stowarzyszenie Sędziów „THEMIS”
Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”
Inicjatywa Obywatelska „Wolne Sądy”
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS
Archiwum Osiatyńskiego
Amnesty International
Forum Obywatelskiego Rozwoju FOR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych
Forum Współpracy Sędziów